

Når først stopuret løber, er der ingen tid til snak. Her på forreste bæk står Ole Schmidt, der skriver referater fra Landdagen, ved siden af foreningens formand, Garbride Mathies, der arbejder ved IHK.
(Fotos: Lars Salomonsen)

RESÜMEE

Vor einigen Jahren konnte jede gute Sekretärin mit Blitzgeschwindigkeit stenographieren und dies war in einer Reihe von Branchen sehr begehrt. Diese Technologie hat sich radikal verändert, aber sie existieren immer noch. Es ist der Flensburger Stenografenverein, der sie am Leben hält.

Schließlich gibt es den Verein schon seit 69 Jahren. Verschollen ist die Kunst, Texte so schnell niederzuschreiben, wie sie gesprochen werden, nicht. Sie wird noch in Parlamenten, am Landtag oder im Gerichtssaal verwendet.

Kort - kortere - stenografi

For år tilbage kunne enhver god sekretær stenografere med lynets hast, og i en række brancher var de meget efterspurgt. Det har teknologien ændret radikalt, men de findes stadig og holder liv i tegnene.

ne. I dag er stenografien overhalet af teknologien, undervisningen er forsvundet fra skolerne, og sekretærer, der kunne stenografere, er for længst gået på pension.

- Men vi er her endnu og mødes til undervisning og træningstimer på Hannah Ahrendt Schule. Det er ligesom at cykle. Når først du har lært at stenografere, så kan du det, også selv om det med årene ikke længere går helt så hurtigt, sagde næstformand i foreningen og underviser Anke Jahn fra Stenografenverein fra 1948, der også tilbyder kurser i ti-fingersystemet.

Her i klassen har ældste deltager rundet de 80, men der er også yngre, der prøver kræfter med de drilske tegn, for helt forsvundet er kunsten at skrive tekster ned så hurtigt, som de bliver talt, ikke. De sidder stadig i parlamenterne, i Landdagen eller i retssalene og skriver hvert lille ord eller henkastet bemærkning ned.

- Både i retssale og parlamentet bliver alt båndet, men stenografien kan mere end det. Hvis der kommer tilråb fra salen fra et af de andre partier, kan mikrofonen måske ikke fan-

Jo hurtigere teksten bliver læst op, jo kortere bliver stenografitegnene. Ved de nordtyske mesterskaber blev bedste deltager kåret som nummer 1 med 375 stavelser i minuttet.

STENOGRAFI

Flensborg. Frøken Asmussen. Vil De være venligt at komme herind? Og tag blokken med.

Ord som disse hører fortiden til og findes kun i gamle film fra dengang, en dygtig sekretær var guld værd, når grosserer eller advokaten skulle diktere sine breve til kunderne. Derefter gik sekretæren med sin blok fuld af »kruseduller« tilbage til skrivemaskinen og skrev brevene re-

Underviser Anke Jahn. På tavlen er der eksempler på sætninger og uvante ord, der blev gennemgået inden start. Øverst til venstre på tavlen står der for eksempel Mine damer og herrer.

ge det. Det kan jeg og mit øre, sagde sekretær i Landdagen, Ole Schmidt.

Da Flensborg i efteråret afviklede de nordtyske mesterskaber, blev han nummer to med 350 stavelser i minuttet, og gav et par smagsprøver på forkortelser af politikersætninger på tavlen. Hvem kender ikke sætningen »i første linje« eller »et skridt i den rigtige retning«, og som så mange andre, der stenografere, har han også kreeret sine egne tegn, der har forskellige betydning alt efter om de står under eller over linjen på papiret.

- Kunsten er at kunne læse det igen. Det er sket, at jeg ikke kan se, hvad jeg selv har skrevet, for jo hurtigere det går, jo kortere bliver tegnene, sagde Anke Jahn, og gav et par smagsprøver på principperne bag tegnene.

Der er nemlig altid elementer af det oprindelige ord i stenografien, også selv om det for det uøvede øje kan være svært at se.

Opvarmingsøvelser

- For 15 år siden gik jeg på pension, men i løbet af mine mange år hos KBA var jeg chef for 75 damer i skriveafdelingen. Det var som en søk-

lopper, siger Karin Lamp og ler højt.

Det gode humør fra gamle dages skrivestuer er smittet af på stenografiholdet, for selv om de er dybt koncentrerede, når først stopuret kører og ordene strømmer ud af munden på Anke Jahn, er det for de fleste en hobby, en sportsgren, hvor træningen skal vedligeholdes, hvis man vil holde sin plads blandt eliten.

- Sådan er det med stenografien. De fleste her på holdet er gamle i gårde og har ikke brug for det længere, men det er en hobby og godt for de små grå hjerneceller, sagde hun.

Så var hyggesnakken forbi, og holdet tog fat med opvarmingsøvelserne på de lange ord, inden Anke Jahn gik over til teksterne. Vergütungsregelungen/regler omkring vederlag. Versicherungsrichtlinien/forsikringsretningslinjer. Parlamentarisches Verfahren/parlamentarisk procedure, eller hvad med kostenloser Ersatzwagen - en lånebil uden beregning. Derefter blev der trykket på stopuret, og så var der fuld koncentration, mens blyanterne hvislede hen over blokken.

Tilla Rebsdorf
tr@fla.de